

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Ändring av uppdraget att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan

Regeringens beslut

Regeringen ändrar uppdraget till Trafikverket att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan (I2021/02532 och LI2023/01724) på följande sätt.

Trafikverket ska även ta del av de riktlinjer och goda exempel som Ekonomistyrningsverket (ESV) har fått i uppdrag att ta fram respektive sammanställa (Fi2024/00103), samt delta i de informationsinsatser som ESV och Ekobrottsmyndigheten (EBM) kommer att genomföra.

Trafikverket ska också, med utgångspunkt i informationen från ESV, vid behov uppdatera relevanta handledningar och rutindokument som avser ärendehandläggning. För ärenden i vilka beslut redan har fattats ska myndigheten vid behov uppdatera relevanta handledningar och rutindokument för efterkontroller. Trafikverket ska även säkerställa att alla berörda handläggare och beslutsfattare får del av informationen från ESV och underrättas om de krav som ställs på handläggningen i ärenden avseende medel från faciliteten för återhämtnings- och resiliens (RRF).

Trafikverket ska dessutom införa ett lämpligt förfarande för att stärka sina system för att motverka och upptäcka intressekonflikter vid handläggning av ärenden som avser utbetalning av RRF-medel. Detta kan bl.a. innefatta att tillföra utdrag ur Bolagsverkets register gällande den stödsökande till akten för ärenden av detta slag i syfte att möjliggöra riskbaserade efterkontroller av att jäv inte har förekommit i handläggningen av det aktuella ärendet, samt att genomföra särskilda informationsinsatser om jäv, intressekonflikter och

bisysslor för handläggare. Vid utformningen av förfarandet ska Trafikverket beakta definitionen av intressekonflikter i artikel 61.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.

Vad gäller Europeiska kommissionens riskbedömningsverktyg Arachne ska Trafikverket även vidta följande.

- Analysera hur myndigheten kan använda Arachne för riskbedömning i handläggning av eventuella nya ärenden som avser utbetalning av RRF-medel samt för kontroll av redan beviljade medel.
- Analysera hur registrering av myndighetens uppgifter i Arachne och hanteringen av mottagna uppgifter från Arachne skulle förhålla sig till de krav som ställs på myndighetens verksamhet i t.ex. registerförfattningar samt om uppgifter från myndigheten som ska registreras i verktyget i någon del omfattas av sekretess.
- Analysera om det finns förutsättningar för att uppgifter som lämnas eller har lämnats från Trafikverket till ESV kan registreras i Arachne.
- Undersöka om det finns behov av ändringar i myndighetsspecifika författningar, t.ex. registerförfattningar, för att myndigheten ska kunna hantera mottagna uppgifter från Arachne eller för att möjliggöra registrering av myndighetens uppgifter i Arachne. Trafikverket ska i förekommande fall föreslå nödvändiga författningsändringar.

Trafikverket ska senast den 30 september 2024 redovisa den del av uppdraget som avser deltagande i informationsinsatser, översyn av ärendehandläggning och stärkandet av sina förfaranden till Regeringskansliet. Trafikverket ska senast den 29 november 2024 redovisa resterande del av uppdraget till Regeringskansliet. Redovisning ska ske enligt närmare anvisning från Regeringskansliet.

Ärendet

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF-förordningen) ska medlemsstaterna för att erhålla medel från RRF uppnå mål och delmål som är fastställda och beskrivna i en nationell

återhämtningsplan samt uppfylla krav på redovisning, rapportering och revision. Bland annat ställs särskilda krav på medlemsstaternas agerande för att skydda unionens ekonomiska intressen och på rapportering av genomförandet av nationella återhämtningsplaner.

Regeringen har beslutat om och lämnat in en återhämtningsplan till kommissionen, och har även beslutat om ändringar i planen (Fi2020/03864, Fi2021/02415, Fi2021/02274, Fi2021/03107, Fi2021/03287, Fi2021/04025 och Fi2023/02294).

Samtliga myndigheter som hanterar medel inom ramen för RRF har fått i uppdrag att vidta nödvändiga åtgärder för att den del av Sveriges återhämtningsplan som avser de åtgärder som varje enskild myndighet ansvarar för ska kunna genomföras.

Regeringen gav den 18 januari 2024 ESV och EBM i uppdrag att stödja övriga myndigheter vid deras genomförande av Sveriges återhämtningsplan (Fi2024/00103). ESV ska enligt uppdraget ta fram riktlinjer som ska kunna användas av övriga myndigheter vid genomförandet av Sveriges återhämtningsplan, sammanställa information om goda exempel på hur EU:s finansiella intressen kan skyddas, genomföra informationsinsatser riktade till genomförande myndigheter och samla in uppgifter om slutmottagare. EBM ska bidra till genomförandet av informationsinsatserna.

Den 6 december 2023 arrangerade den samordnande myndigheten (Regeringskansliet [Finansdepartementet]) ett informationstillfälle om it-verktyget Arachne för de myndigheter som deltar i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan. Arachne används för datautvinning och databerikning och har utvecklats av kommissionen. Syftet med verktyget är att stödja förvaltande myndigheter och utbetalande organ i deras hantering av EU-medel i syfte att identifiera, upptäcka och förhindra bedrägerier, intressekonflikter, dubbelfinansiering och andra oegentligheter. Frågan om användning av Arachne inom ramen för Sveriges hantering av EU-medel har berörts i Utredningen om hantering av EU-medels betänkande En ny organisation för förvaltning av EU-medel, (SOU 2024:22). Utredningen bedömer att en anslutning till Arachne kan öka svenska myndigheters förmåga att på ett ändamålsenligt, effektivt och rättssäkert sätt kunna dela information mellan varandra. Utredningen pekar på behovet av att se över relevanta registerförfattningar på myndighetsnivå. Utredningen anser vidare

att det finns ytterligare juridiska frågor som behöver analyseras närmare innan ett eventuellt införande av Arachne i Sverige. Det handlar t.ex. om möjligheterna för myndigheter att sekretessbelägga resultatet av de riskberäkningar som utförts med Arachne.

I Arachne ingår en databas över projekt som får stöd från EU:s struktur- och jordbruksfonder. Uppgifterna i databasen kommer bl.a. från de ansvariga myndigheterna. Databasen kompletteras även med information från de externa datakällorna Orbis (Bureau Van Dijk) och World Compliance (LexisNexis Risk Solutions, Inc.), som innehåller officiellt publicerade och allmänt tillgängliga uppgifter om företag och närstående personer.

De uppgifter som är aktuella att registrera i Arachne omfattar i första hand projektidentifikationsnummer, projektstatus och projektnamn, stöd-mottagares organisationsnummer, projektets start- och slutdatum samt beviljat belopp och projektets totala kostnad.

Arachne varnar för risker i hanteringen av EU-medel och kan därmed utgöra ett komplement till andra kontrollåtgärder. Användaren kan själv avgöra om eventuella risker som verktyget varnat för föranleder någon vidare utredning eller inte.

På regeringens vägnar

Peter Kullgren

Eva Svensson

Kopia till

Statsrådsberedningen/EU

Justitiedepartementet/L6

Finansdepartementet/BA, IEA EU, IEA SI, OFA ESA och OFA DIS

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/TP

Ekobrottsmyndigheten

Ekonomistyrningsverket